

Brief aan de leden
T.a.v. het college en de raad

Datum

15 oktober 2020

Kenmerk

TRE/U202000770

Lbr. 20/075

Telefoon

070 3738393

Bijlage(n)

2

Onderwerp

wijziging Model-APV (OMG)

Samenvatting

In de VNG-ledenbrief 20/053 – Wijziging model-APV zomer 2020 (14 juli 2020) hebben wij u op de hoogte gesteld van een aantal actuele zaken, waaronder de problematiek rond Outlaw Motorcycle Gangs (OMG).

Op verzoek van de VNG-commissie Bestuur en Veiligheid nemen wij in de Model-Algemene plaatselijke verordening (Model-APV) bepalingen op die ertoe strekken uiterlijk vertoon van verboden organisaties, zoals Outlaw Motorcycle Gangs (OMG), in de openbare ruimte te verbieden. Daarvoor wijzigen wij het artikel over ordeverstoring bij evenementen (artikel 2:26) en voegen wij een artikel aan de Model-APV toe (artikel 2:50a). Laatstgenoemd artikelnummer moet aan de strafbaarstelling in artikel 6:1 worden toegevoegd.

Aan de leden**Datum**

15 oktober 2020

Kenmerk

TRE/U202000770

Lbr. 20/075

Telefoonnummer

070 3738393

Bijlage(n)

2

Onderwerp

wijziging Model-APV (OMG)

Geacht college en gemeenteraad,

In de VNG-ledenbrief 20/053 – Wijziging model-APV zomer 2020 (14 juli 2020) hebben wij u op de hoogte gesteld van een aantal actuele zaken, waaronder de problematiek rond Outlaw Motorcycle Gangs (OMG).

Op verzoek van de VNG-commissie Bestuur en Veiligheid nemen wij in de Model-Algemene plaatselijke verordening (Model-APV) bepalingen op die ertoe strekken uiterlijk vertoon van verboden organisaties, zoals Outlaw Motorcycle Gangs (OMG), in de openbare ruimte te verbieden. Daarvoor wijzigen wij het artikel over ordeverstoring bij evenementen (artikel 2:26) en voegen wij een artikel aan de Model-APV toe (artikel 2:50a). Laatstgenoemd artikelnummer moet aan de strafbaarstelling in artikel 6:1 worden toegevoegd.

Outlaw Motorcycle Gangs (OMG)

Het Openbaar Ministerie heeft bij de rechter civiele verboden gevraagd en gekregen tegen enkele motorclubs. Wat te doen wanneer een lid van een verboden club het bij die club horende jasje, ook wel 'colors' genoemd, in het openbaar blijft dragen?

In de fase dat de verbodenverklaring onherroepelijk is geworden, kan een (dreigende) overtreding van de strafbepaling (vrees voor) een verstoring van de openbare orde opleveren. Gelet hierop kan de burgemeester in beginsel gebruik maken van zijn orderechtelijke bevoegdheden. Te denken valt aan de handhaving op clublocaties, bij evenementen en 'ride outs', noodbevelen, gebiedsontzeggingen of cameratoezicht). Veel gemeenten hebben in aanvulling hierop in de APV een bepaling opgenomen dat uiterlijke kenmerken van verboden organisaties niet zijn toegestaan in de openbare ruimte. Het Landelijk Strategisch Overleg integrale aanpak OMG's (LSO) juicht deze initiatieven toe omdat in geval van een overtreding de politie dan direct kan optreden

([Voortgangsrapportage Outlaw Motorcycle Gangs 2019](#), Landelijk Informatie en Expertise Centrum (LIEC) (2020), pag. 26, Bijlage bij Kamerstukken II 2019/20, 29911, [nr. 280](#)).

Blijkens die voortgangsrapportage hebben gemeenten dit meestal niet individueel opgepakt, maar is samenwerking gezocht tussen meerdere gemeenten in een regio of district. Dit blijkt ook uit de bekendmakingen van de APV's op <https://decentrale.regelgeving.overheid.nl>. Veel gemeenten hebben daarnaast een dergelijk verbod toegevoegd aan het ordeverstoringartikel bij evenementen. Bij het opstellen van deze APV-teksten is in alle gevallen een integrale werkgroep betrokken geweest om tot voorstellen te komen die voor alle partners werkbaar zijn (pag. 28 van genoemde voortgangsrapportage).

Wijziging Model-APV

In navolging van gemeenten wijzigen wij de Model-APV als volgt:

Toevoeging tweede en derde lid aan artikel 2:26 Model-APV

Artikel 2:26 Ordeverstoring

1. Het is verboden bij een evenement de orde te verstoren.
2. Het is verboden bij een evenement zichtbaar goederen te dragen, bij zich te hebben of te vervoeren die uiterlijke kenmerken zijn van een organisatie die bij rechterlijke uitspraak of bestuurlijk besluit verboden is verklaard of is ontbonden vanwege een doel of werkzaamheid in strijd met de openbare orde.
3. Het verbod in het tweede lid geldt niet voor zover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door het Wetboek van Strafrecht.

Nieuw artikel 2:50a

Artikel 2:50a Verbod op zichtbare uitingen van verboden organisaties

1. Het is verboden op openbare plaatsen of in voor het publiek toegankelijke openstaande gebouwen en daarbij behorende erven zichtbaar goederen te dragen, bij zich te hebben of te vervoeren die uiterlijke kenmerken zijn van een organisatie die bij rechterlijke uitspraak of bestuurlijk besluit verboden is verklaard of is ontbonden vanwege een werkzaamheid of doel in strijd met de openbare orde.
2. Het verbod geldt niet voor zover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door het Wetboek van Strafrecht.

Artikel 6:1 Sanctiebepaling

Artikelnummer 2:50a moet aan de opsomming in artikel 6:1 (sanctiebepaling), eerste of tweede lid worden toegevoegd (artikel 2:26 is daarin al opgenomen). In het eerste lid is de strafmaat zwaarder dan in het tweede lid (hechtenis of geldboete van de tweede categorie, onderscheidenlijk (alleen) geldboete van de eerste categorie).

Bijlage

Deze ledenbrief bevat twee bijlagen:

Bijlage 1 - Was-wordt-tabel wijziging Model-APV met artikelsgewijze toelichting: Deze kan desgewenst gebruikt worden voor de raadsvoordracht voor de wijziging van de verordening.

Bijlage 2 - Model Raadsbesluit wijziging APV: Opgemaakt in Word 2.0-format (DROP) voor publicatie, zonder toelichting.

Informatie

De geconsolideerde teksten van de VNG-modellen (met de bijbehorende toelichtingen) zijn te raadplegen via de Kennisbank Decentrale Regelgeving (<https://www.decentraleregelgeving.nl/>). Voor vragen over deze ledenbrief kunt u terecht bij het Informatiecentrum van de VNG (070-3738393 of e-mail: info@vng.nl).

Met vriendelijke groet,

Vereniging van Nederlandse Gemeenten

A handwritten signature in blue ink, consisting of a large, stylized 'G' followed by a horizontal line that tapers to the right.

L.K. Geluk
Algemeen directeur

Bijlage 1 bij VNG ledenbrief wijziging Model-APV (OMG)

Was-woord-tabel Wijziging Model Algemene plaatselijke verordening

Leeswijzer modelbepalingen

- [...] of (bijvoorbeeld) **[iets]** = door gemeente in te vullen.
- *[iets]* = facultatief.
- [iets **EN/OF** iets] = door gemeente te kiezen.
- **[(iets)]** = een voorbeeld ter illustratie of uitleg voor gemeente.
- Combinaties zijn ook mogelijk.

In de 'bestaande tekst' zijn de woorden en leestekens waaraan iets verandert, *cursief* gezet en – als het een facultatieve bepaling betreft – eveneens onderstreept (aangezien dan de hele bepaling cursief is i.v.m. het facultatieve karakter). In de 'nieuwe tekst' zijn de nieuwe woorden en leestekens **vet** gedrukt.

Artikel 2:26 (artikel I, onderdeel A, van het wijzigingsbesluit) wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
Artikel 2:26 Ordeverstoring 1. Het is verboden bij een evenement de orde te verstoren.	Artikel 2:26 Ordeverstoring 1. Het is verboden bij een evenement de orde te verstoren. 2. Het is verboden bij een evenement zichtbaar goederen te dragen, bij zich te hebben of te vervoeren die uiterlijke kenmerken zijn van een organisatie die bij rechterlijke uitspraak of bestuurlijk besluit verboden is verklaard of is ontbonden vanwege een doel of werkzaamheid in strijd met de openbare orde. 3. Het verbod in het tweede lid geldt niet voor zover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door het Wetboek van Strafrecht.

Na artikel 2:50 (artikel I, onderdeel B, van het wijzigingsbesluit) wordt het volgende artikel ingevoegd, luidende:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
	Artikel 2:50a Verbod op zichtbare uitingen van verboden organisaties 1. Het is verboden op openbare plaatsen of in voor het publiek toegankelijke openstaande gebouwen en daarbij behorende erven zichtbaar goederen te dragen, bij zich te hebben of te vervoeren die

	<p>uiterlijke kenmerken zijn van een organisatie die bij rechterlijke uitspraak of bestuurlijk besluit verboden is verklaard of is ontbonden vanwege een werkzaamheid of doel in strijd met de openbare orde.</p> <p>2. Het verbod geldt niet voor zover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door het Wetboek van Strafrecht.</p>
--	--

Artikel 6:1 (artikel I, onderdeel C, van het wijzigingsbesluit) wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
<p>Artikel 6:1 Sanctiebepaling</p> <p>1. Overtreding van het bij of krachtens de volgende artikelen bepaalde en de daarbij op grond van artikel 1:4 gegeven voorschriften en beperkingen wordt gestraft met hechtenis van ten hoogste drie maanden of geldboete van de tweede categorie:</p> <p style="padding-left: 20px;">a. [...].</p> <p>2. Overtreding van het bij of krachtens de volgende artikelen bepaalde en de daarbij op grond van artikel 1:4 gegeven voorschriften en beperkingen wordt gestraft met een geldboete van de eerste categorie:</p> <p style="padding-left: 20px;">a. [...].</p> <p>3. In afwijking van het eerste en tweede lid is artikel 1a van de Wet op de economische delicten van toepassing op overtreding van het bepaalde bij of krachtens de artikelen 2:10 en 2:11 als sprake is van een omgevingsvergunningplichtige activiteit, [<i>artikel 2:12, eerste lid,</i>] en artikel 4:11, tweede lid.</p> <p>[4. In geval van overtreding van de krachtens artikel 3, derde lid, van de Wet veiligheidsregio's gestelde regels kan het college een bestuurlijke boete opleggen van ten hoogste de geldboete, bedoeld in artikel 64, eerste lid, van de Wet veiligheidsregio's.]</p>	<p>Artikel 6:1 Sanctiebepaling</p> <p>1. Overtreding van het bij of krachtens de volgende artikelen bepaalde en de daarbij op grond van artikel 1:4 gegeven voorschriften en beperkingen wordt gestraft met hechtenis van ten hoogste drie maanden of geldboete van de tweede categorie:</p> <p style="padding-left: 20px;">a. [...].</p> <p>2. Overtreding van het bij of krachtens de volgende artikelen bepaalde en de daarbij op grond van artikel 1:4 gegeven voorschriften en beperkingen wordt gestraft met een geldboete van de eerste categorie:</p> <p style="padding-left: 20px;">a. [...].</p> <p>3. In afwijking van het eerste en tweede lid is artikel 1a van de Wet op de economische delicten van toepassing op overtreding van het bepaalde bij of krachtens de artikelen 2:10 en 2:11 als sprake is van een omgevingsvergunningplichtige activiteit, [<i>artikel 2:12, eerste lid,</i>] en artikel 4:11, tweede lid.</p> <p>[4. In geval van overtreding van de krachtens artikel 3, derde lid, van de Wet veiligheidsregio's gestelde regels kan het college een bestuurlijke boete opleggen van ten hoogste de geldboete, bedoeld in artikel 64, eerste lid, van de Wet veiligheidsregio's.]</p>

Toelichting

Artikelsgewijs

Artikel I, onderdeel A, van het wijzigingsbesluit

In dit onderdeel worden het tweede en derde lid (nieuw) toegevoegd aan artikel 2:26.

Het Openbaar Ministerie heeft bij de rechter civiele verboden gevraagd en gekregen tegen enkele motorclubs. Een groot aantal leden is gedurende een reeks van jaren betrokken bij tal van verboden en grotendeels ook ernstig verwijtbare criminele gedragingen. Deze veelvuldige en voortdurende inbreuken op de openbare orde ontwrichten de samenleving of kunnen deze ontwrichten. Ze vormen een wezenlijke aantasting van de veiligheid van de samenleving en de vrijheid van burgers om naar eigen inzicht deel te nemen aan het maatschappelijk verkeer. Door de frequentie van de (criminele) gedragingen van een groot aantal leden van deze organisaties, en als gevolg van de intimidatie die van het optreden door leden van een duidelijk herkenbare groep als deze uitgaat, is sprake van uitstraling van deze gedragingen naar een bredere kring van niet-betrokken burgers.

Het is vanuit het oogpunt van openbare orde en veiligheid niet acceptabel dat in de publieke ruimte nog uiterlijk vertoon plaatsvindt dat verband houdt met dergelijke verboden en ontbonden organisaties, gelet op de intimidatie die daarvan uitgaat of uit kan gaan.

Deelneming aan de voortzetting van dergelijke organisaties, waaronder uiterlijk vertoon kan worden begrepen, is strafbaar gesteld in artikel 140, tweede lid, van het Wetboek van Strafrecht. Deze strafbaarstelling geldt echter pas op het moment dat de uitspraak van de rechter onherroepelijk (definitief) is geworden. Zolang de mogelijkheden van hoger beroep en cassatie nog openstaan en niet zijn afgewikkeld, kan tegen dergelijk uiterlijk vertoon dus niet op grond van het Wetboek van Strafrecht handhavend worden opgetreden. Dit ondanks het feit dat een civielrechtelijk verbod al wel in werking kan zijn getreden middels uitvoerbaarverklaring bij voorraad van de uitspraak.

Om toch te kunnen optreden tegen de aanwezigheid van dit uiterlijk vertoon in de publieke ruimte, vanwege de impact die dat heeft op de openbare orde, wordt een verbodsbepaling opgenomen in de APV. Deze bepaling houdt in dat het verboden is om bij evenementen zichtbaar goederen te dragen, bij zich te hebben of te vervoeren die uiterlijke kenmerken zijn van een organisatie die bij rechterlijke uitspraak of bestuurlijk besluit verboden is verklaard of ontbonden is vanwege strijd met de openbare orde. Het kan bijvoorbeeld gaan om de naam, logo's, spreuken, kleding en andere aanduiding op motoren. Strafbaarstelling van het verbod vindt plaats in artikel 6:1. Voor het geval van samenloop met de strafbaarstelling in het Wetboek van Strafrecht (met name relevant na het onherroepelijk worden van een rechterlijke uitspraak) is voorzien in een anti-samenloopbepaling (derde lid).

Door strafbaarstelling in de APV kan daartegen handhavend worden opgetreden. Vanuit een oogpunt van openbare orde is het wenselijk om niet te wachten met het weren van zichtbare aanwezigheid van verboden/ontbonden organisaties uit de publieke ruimte tot een onherroepelijk vonnis voorhanden is.

Artikel I, onderdeel B, van het wijzigingsbesluit

In dit onderdeel wordt na artikel 2:50 ingevoegd artikel 2:50a (nieuw). Zie hiervoor de toelichting op het tweede en derde lid van artikel 2:26.

In artikel 2:50a wordt een verbod ingesteld voor openbare plaatsen en in voor publiek openstaande gebouwen en daarbij behorende erven. Strafbaarstelling van het verbod vindt plaats in artikel 6:1. Voor het geval van samenloop met de strafbaarstelling in het Wetboek van Strafrecht (met name relevant na het onherroepelijk worden van een rechterlijke uitspraak) is voorzien in een anti-samenloopbepaling (tweede lid).

Artikel I, onderdeel C, van het wijzigingsbesluit

In dit onderdeel wordt artikelnummer 2:50a aan de opsomming in artikel 6:1, [eerste **OF** tweede lid], toegevoegd. In het eerste lid van artikel 6:1 is de strafmaat zwaarder dan in het tweede lid (hechtenis of geldboete van de tweede categorie, onderscheidenlijk (alleen) geldboete van de eerste categorie). Artikel 2:26 kende al een verbodsbepaling en wordt dus al genoemd in de bestaande tekst van artikel 6:1.

Leeswijzer modelbepalingen

- [...] of bijvoorbeeld [**iets**] = door gemeente in te vullen.
- [iets **OF** iets] = door gemeente te kiezen.
- [**(iets)**] = een voorbeeld ter illustratie of uitleg voor gemeente.
- Combinaties zijn ook mogelijk.

Bijlage 2 bij VNG ledenbrief wijziging Model-APV (OMG)

Model Raadsbesluit wijziging Algemene plaatselijke verordening

Besluit van de raad van de gemeente [naam gemeente] tot wijziging van de Algemene plaatselijke verordening [naam gemeente en eventueel jaartal] (Algemene plaatselijke verordening [naam gemeente en eventueel jaartal])

De raad van de gemeente [naam gemeente];
gelezen het voorstel van college van burgemeester en wethouders van [datum en nummer];
gelet op artikel [...] van [...];
gezien het advies van de [naam commissie];
besluit:

Artikel I

De [citeertitel Verordening Algemene plaatselijke verordening] wordt als volgt gewijzigd:

A

Artikel 2:26 komt te luiden:

Artikel 2:26 Ordeverstoring

1. Het is verboden bij een evenement de orde te verstoren.
2. Het is verboden bij een evenement zichtbaar goederen te dragen, bij zich te hebben of te vervoeren die uiterlijke kenmerken zijn van een organisatie die bij rechterlijke uitspraak of bestuurlijk besluit verboden is verklaard of is ontbonden vanwege een doel of werkzaamheid in strijd met de openbare orde.
3. Het verbod in het tweede lid geldt niet voor zover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door het Wetboek van Strafrecht.

B

Na artikel 2:50 wordt een nieuw artikel toegevoegd, luidende:

Artikel 2:50a Verbod op zichtbare uitingen van verboden organisaties

1. Het is verboden op openbare plaatsen of in voor het publiek toegankelijke openstaande gebouwen en daarbij behorende erven zichtbaar goederen te dragen, bij zich te hebben of te vervoeren die

Leeswijzer modelbepalingen

- [...] of bijvoorbeeld [**iets**] = door gemeente in te vullen.
- [iets **OF** iets] = door gemeente te kiezen.
- [**(iets)**] = een voorbeeld ter illustratie of uitleg voor gemeente.
- Combinaties zijn ook mogelijk.

uiterlijke kenmerken zijn van een organisatie die bij rechterlijke uitspraak of bestuurlijk besluit verboden is verklaard of is ontbonden vanwege een werkzaamheid of doel in strijd met de openbare orde.
2. Het verbod geldt niet voor zover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door het Wetboek van Strafrecht.

C

In artikel 6:1, [eerste **OF** tweede] lid, wordt na [...] toegevoegd:

[...]. artikel 2:50a;

Artikel II

Dit besluit treedt in werking op [**datum**].

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van [**datum**].

De voorzitter,

De griffier,